

Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság

A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása 2015. december

A központi költségvetés finanszírozása

A. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága december végéig 818,6 milliárd forinttal **növekedett**, amit három – egymást részben ellensúlyozó – tényező eredményezett. **Az első tényező** a kedvező piaci helyzetben megvalósított nettó forintkibocsátás – beleértve a lakosságnak közvetlenül értékesített állampapírokat – 1595,9 milliárd forint értékben, ami főként a költségvetés éves hiányát és részben a devizalejáratokat finanszírozza. **A második tényező** a deviza-keresztárfolyamok jelentős változása, ami az állam partnerkockázatát csökkentő mark-to-market betétállományokat növelte 444,8 milliárd forint összegben. **A harmadik – előbbiekkal ellentétes hatású- tényező** a nettó devizalejárat 1185,4 milliárd forint értékben. A devizaárfolyam decemberi szintje csak kismértékben 36,7 milliárd forinttal csökkentette az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét.

Az előzetes adatok szerint december végén a központi költségvetés forint- és devizaadóssága az alábbi táblázat szerint alakult:

(mrd Ft)	2014		2015		Változás	
	záró	%	december	%	mrd Ft	%
Forint	14 612,0	61,2%	16 207,9	65,6%	1 595,9	10,9%
Hitel	623,3	2,6%	694,1	2,8%	70,8	11,4%
Államkötvény	9 989,0	41,8%	11 094,9	44,9%	1 105,9	11,1%
Lakossági állampapír	2 411,1	10,1%	3 517,4	14,2%	1 106,3	45,9%
Diszkont kincstárjegy	1 588,6	6,7%	901,6	3,7%	-687,1	-43,2%
Deviza	8 957,9	37,5%	7 735,8	31,3%	-1 222,1	-13,6%
Összesen	23 569,9	98,7%	23 943,7	96,9%	373,8	1,6%
Egyéb kötelezettségek	311,2	1,3%	756,0	3,1%	444,8	143,0%
Mindösszesen	23 881,1	100,0%	24 699,7	100,0%	818,6	3,4%

A költségvetés forintadóssága december végéig 1595,9 milliárd forinttal nőtt, és 16 207,9 milliárd forintot ért el.

A **forinthitelek állománya** a vizsgált időszakban egyrészt a 230,6 milliárd forint értékű nemzetközi fejlesztési intézetektől projekt finanszírozási célú hitellehívás, másrészt a 22,3 milliárd forint értékű MÁV-tól történő, az 52,3 milliárd forint értékű BKV-tól történő a 47,2 milliárd értékű MTVA-tól történő forinthitel-átvállalás következtében nőtt, a 281,6 milliárd forint törlesztés következtében csökkent, így összességében 70,8 milliárd forinttal növekedett. A központi költségvetés forinthitel

állománya december végén 694,1 milliárd forint értékű külföldi hitelező felé fennálló hiteltartozásból állt.

Az összes adósság 62,8%-át kitevő, **forintban kibocsátott állampapírok** állománya 1525,1 milliárd forinttal, 15 513,8 milliárd forintra nőtt december végéig. Mindez a piaci államkötvények állománya 1195,3 milliárd forintos és a lakossági állampapír állomány 1106,3 milliárd forintos növekedésének, valamint a diszkontkincstárjegyek állománya 687,1 milliárd forintos csökkenésének, továbbá a nem piaci államkötvények állománya 89,5 milliárd forint törlesztésének a következménye.

A lakossági állampapírokon belül a kamatozó kincstárjegyek állománya a vizsgált időszakban 727,0 milliárd forinttal nőtt, a december végi állomány 1816,0 milliárd forint volt. A féléves kincstárjegy állománya 52,2 milliárd forintos növekedés következtében 81,0 milliárd forintra emelkedett december végére. Az 1 és 2 éves *Kincstári Takarékjegyek*, valamint az *1 éves Kincstári Takarékjegy Plusz* együttes állománya összesen 48,3 milliárd forinttal 403,4 milliárd forintra nőtt a vizsgált időszakban. A lakossági ügyfelek által vásárolható *Prémium Magyar Államkötvény* és a *Bónusz Magyar Államkötvény* együttes állománya 2015. december végén 270,5 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 1198,3 milliárd forintot tett ki. A Babakötvényből december végéig 8,3 milliárd forint összegben került sor értékesítésre, így állománya elérte a 18,6 milliárd forintot. December végén a lakossági állampapírok állománya 3517,4 milliárd forintot tett ki, ami 1106,3 milliárd forint növekedést jelent 2014. december vége óta.

A külföldi befektetők állampapír-állománya decemberben 23,6 milliárd forinttal csökkent. A hó végi 3896,0 milliárd forintos állampapír-állomány 977,2 milliárd forinttal volt alacsonyabb a 2014. december végi állománynál. A külföldi állomány 0,1%-a, 5,2 milliárd forint diszkontkincstárjegy, 99,9%-a, 3890,8 milliárd forint államkötvény. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje december végén 5,13 év volt.

A központi költségvetés devizaadóssága december végéig 1222,1 milliárd forinttal 7735,8 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság belföldi devizakötvény-kibocsátás következtében 206,6 milliárd forinttal, a MÁV-tól történő devizahitel-átvállalás következtében 1,1 milliárd forinttal nőtt, a devizaadósság törlesztése ugyanakkor 1393,1 milliárd forintot tett ki az időszak során. A devizaadósság az árfolyamváltozás következtében 36,7 milliárd forinttal csökkent, és bruttó módon számítva a teljes adósság 31,3%-át tette ki december végén.

A teljes adósság 24,4%-át kitevő **devizakötvények** esetében, figyelembe véve a belföldi Prémium Euró Magyar Államkötvény és a Letelepedési kötvény 206,6 milliárd forint összegű értékesítését, a 928,8 milliárd forint értékű devizakötvény-törlesztést és a 32,4 milliárd forintos árfolyamnyereséget, a devizakötvény-adósság 6039,0 milliárd forintot tett ki december végén, amely a 2014. év végéhez képest 754,6 milliárd forint csökkenést jelent.

A **közvetlen külföldi és belföldi devizahitelek** – amelyek a nemzetközi szervezetektől, illetve külföldi bankoktól felvett, továbbá az átvállalt hitelek állományából adódnak össze – a teljes adósság 6,9%-át tették ki december végén. A vizsgált időszak alatt e külföldi és belföldi hitelek együttes állománya 1,1 milliárd forint MÁV-tól történő devizahitel-átvállalás, 464,3 milliárd forint törlesztés és 4,4 milliárd forint árfolyamnyereség következtében 467,5 milliárd forinttal csökkent, és 1696,8 milliárd forintot tett ki a hónap végén.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt. A nemzetközi piaci szokványok alapján a swap műveletek miatt fennálló partnerkockázatok csökkentése érdekében a felek a swapok nettó értékének megfelelő fedezetet (betétet) helyeznek el egymásnál, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezett fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az ezen jogcímen elhelyezésre kerülő betét azt mutatja, hogy a nem euróban kibocsátott devizakötvények értéke mennyivel növekedett volna az államadósságon belül az eurókötvényekhez képest, ha nem lett volna átváltva arra. A nem euró devizakötvények és az azokra kötött swapok lejáratakor a swapon elért megtakarítást az állam realizálja, mivel a törlesztés az adósság euró értékének megfelelően alakul. Ezt követően az MtM betétnek a lejárt swapra eső részét az állam visszafizeti a partnernek, annak állománya lecsökken a megtakarítás nagyságával. (A februári dollárkötvény-lejárat hatására 39,7 milliárd forinttal csökkent az MtM állomány.) Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD, illetve a CHF) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. 2015 tizenkét hónapjában az egyéb kötelezettségek állománya 444,8 milliárd forinttal nőtt, és december végén 756,0 milliárd forintot tett ki.

Decemberi események

Decemberben a **devizaadósságon belül** a Prémium Euró Magyar Államkötvényből és a Letelepdedési kötvényből 32,6 milliárd forint értékben került sor értékesítésre. A Prémium Euró Magyar Államkötvény 316,1 milliárd forint összegben lejárt, így törlesztésre került. Devizakötvény visszavásárlás és swapok lezárása 217,5 milliárd forint értékben valósult meg, melyből a devizakötvény visszavásárlás 287,8 milliárd forint, a mögöttes swapokból adódó megtakarítás pedig 70,3 milliárd forint volt.

Decemberben a nemzetközi szervezetektől hitelfelvételre projektfinanszírozási céllal nem került sor, a törlesztések összege 32,4 milliárd forint tett ki.

A forint/euró árfolyam a november végi 311,45 forint árfolyamhoz képest kissé gyengült december végére és 313,12 forintot ért el. A 2014. december végi 314,89 árfolyamhoz képest kismértékű árfolyamnyereség valósult meg 2015 végére, ami 36,7 milliárd forinttal csökkentette a deviza adósságállomány forintban számított értékét.

A **forintadósságon belül** a forint állampapírok esetében a piaci államkötvények állománya 77,9 milliárd forinttal nőtt decemberben, a diszkont kincstárjegyek állománya a likviditás kezelés keretében, a lejáratoktól jóval elmaradó értékesítés következtében 333,3 milliárd forinttal csökkent. A lakossági állampapírok állománya

181,1 milliárd forinttal növekedett a hónap során, amely a lakossági államkötvények kedvező értékesítésének eredménye. A nem piaci értékesítésű állampapírok állománya visszavásárlás következtében december hónapban 87 milliárd forinttal csökkent.

A forinthitelek esetén a hónap folyamán 3,0 milliárd forint szerződés szerinti törlesztésre került sor, valamint az MTVA-tól átvállalásra került 47,2 milliárd forint összegű hitel.

A deviza keresztárfolyamok év végi jelentős változása az állam partnerkockázatát csökkentő mark-to-market betét állományokat december folyamán 157,7 milliárd forinttal csökkentette. December hónapban az euró felértékelődött az US dollárhoz képest, emiatt csökkent az ÁKK Zrt.-nél elhelyezett MtM betétek állománya.

B. Kamatok, hozamok alakulása

B/1. Elsődleges piac

A *diszkontkincstárjegyek decemberi aukcióin* a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,8-ről 1,7-re mérséklődött. A *kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 3,5-ről 2,1-re csökkent.

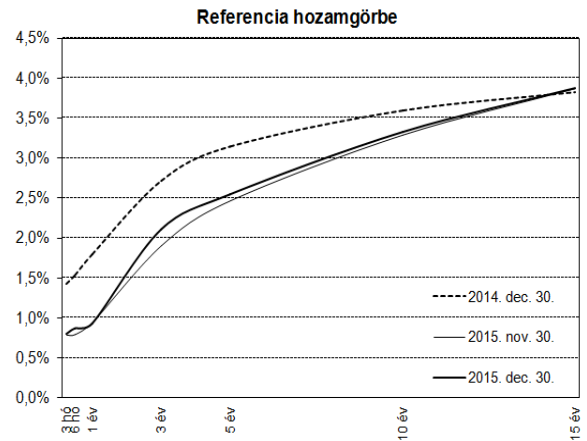
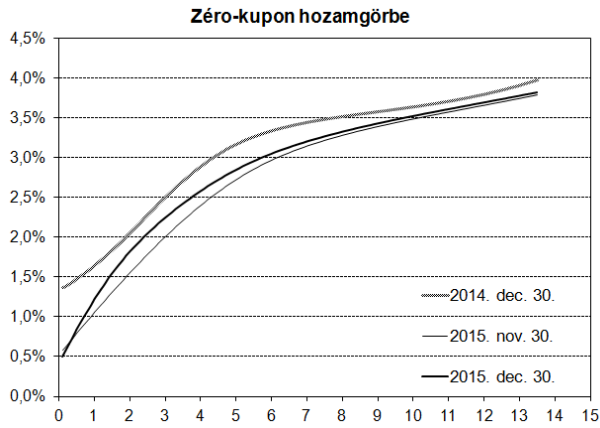
A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó decemberi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz viszonyítva 5 bázisponttal emelkedett, és 0,82%-ot tett ki. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó decemberi aukcióján a kialakult átlaghozam 1,20% lett, amely 25 bázisponttal magasabb a novemberi értéknél.

A *3 éves kötvényaukción* a hozam 2,08%-ot ért el az utolsó decemberi aukción, ami 20 bázisponttal haladja meg az utolsó novemberi aukción kialakult átlaghozamot. Az *5 éves kötvény* utolsó decemberi aukcióján az átlaghozam 2,76%-ot ért el, ami 30 bázisponttal magasabb az utolsó novemberi aukción kialakulthoz képest, a *10 éves kötvény* utolsó decemberi aukcióján kialakult 3,58%-os átlaghozama 30 bázisponttal magasabb az utolsó novemberi aukción kialakult átlaghozamnál.

B/2. Másodlagos piac

A másodlagos piacon az időszak egészét tekintve a 12 hónapos lejáraton 2 bázisponttal csökkent, a 3 és 6 hónapos, valamint az éven túli lejáratokon 1-20 bázisponttal emelkedett a referenciahozam. A jegybank Monetáris Tanácsa decemberben az 1,35%-os szinten tartotta a jegybanki alapkamatot.

Az éven belüli hozamoknál a 3 hónapos hozam 1 bázisponttal 0,80%-ra növekedett, a 6 hónapos hozam 7 bázisponttal 0,87%-ra nőtt, a 12 hónapos hozam 2 bázisponttal 0,93%-ra mérséklődött. Az éven túli hozamoknál a 3 éves hozam 20 bázisponttal 2,11%-ra, az 5 éves hozam 8 bázisponttal 2,55%-ra, a 10 éves hozam 4 bázisponttal 3,33%-ra, a 15 éves hozam 1 bázisponttal 3,88%-ra nőtt.

A referencia hozamok alakulása

Futamidő	Előző év vége	Előző hónap vége	Legutolsó adat	Változás az előző hónap vége óta <i>bázispont</i>
	2014. dec. 30.	2015. nov. 30.	2015. dec. 30.	
3 hónap	1,43	0,79	0,80	1
6 hónap	1,54	0,80	0,87	7
12 hónap	1,80	0,95	0,93	-2
3 év	2,72	1,91	2,11	20
5 év	3,15	2,47	2,55	8
10 év	3,60	3,29	3,33	4
15 év	3,83	3,87	3,88	1

Budapest, 2016. január 12.